UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor, Coordinatus, Seu Omnes ...

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

23. An appellatio sit licita, si sententia lata sit à iudice secundum opinionem probabilem, vel quod magis est probabiliorem? Et hoc non solum in causis capitalibus, & sanguinis, sed etiam in ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-76432

Visual Library

RESOL. XXIII.

An appellatio ſit licita, ſi ſententia lata ſit à iudice ſecundum opinionem probabilem, vel quod magis eſt probabiliorem?

Et hoc non ſolum in cauſis capitalibus, & ſanguinis, ſed etiam in Ciuilibus? Ex part. 3. tr. 5. & Miſc. 1. Reſ 105. aliàs 104.

Sup. hoc in tom. 9. tr. 2. ex lata doctrina Reſol. 37. curſim in §. vlt. Sed vide doctrinã Reſolutionum numero ſeq. & aliarum earum annotat.

§. 1. QVæſtio iſta eſt multum curioſa, & in praxi frequentiſſima, & ad illam negatiuè reſpondet Petrus de Ledeſma *in ſum. tom. 2. tract. 8. c. 24. concl. 8. diffic. 2.* Ita aſſerens. [Si el Iuez dio ſentencia conforme opinion probable, aunque aya otra mas probable, no es licito ad condenado apelar de la ſentencia. Y lo miſmo es, quando las opiniones ſon y gualmente probables. Eſta ſentencia tiene Orellana en vn paracer, que dio en vn tratado de las fuerzas, que anda de mano. La razon es, porque en tal caſo al Iuez ſentencio legitimamento, y juſtamente, y no agrauio à nadie, luego el condenado no puede apelar, ni defendarſe de la tal ſentencia Confirmaſe, porque de otra ſuerte ſeria dar occaſion à que los pleitos nuncia jamas ceſſaſſen.] Idem etiam docet Villalobos *in ſum. tom. 2. tract. 16. diffic. 8. n. 4.* vbi ita ait. [No puede el reo apelar de la ſentencia del Iuez, quando ſiguio opinion y gualmente probable, ò mas probable, pues ſentencia juſtamente. Mas podra apelar, quando ſententia ſiguiendo la menos probable.] Ita ille, qui citat etiam Dominicum Bannez.

2. Sed ſi hæc opinio eſſet vera, innumera committerentur peccata, & væ, væ, reis, Aduocatis, & Procuratoribus. Vnde affirmatiuam ſententiam tenendam eſſe putat in cauſa ſanguinis Ioan. de la Cruz *in direct. p. 1. pr. 8. art. 3. dub. 11. concl. 2.* ſic aſſerens. Damnato iuxta vnam opinionem, licet appellare ad iudicem, habentem contrariam etiam minus probabilem. Ita ille, & ante illum Salonius *in 2. 2. tom. 1. q. 69. art. 3. concl. 2. §. vnde dico in primis*, & in hanc ſententiam inclinat Syluius *in 2. 2. D. Thom. q. 69. art. 3.* & abſolutè illam tenet Turrianus *in 2. 2. tom. 2. diſput. 51. dub. 1. num. 4.* vbi aſſerit. Oppoſita ſententia eſt admodum dura, & refutari poteſt; quia tueri vitam via honeſta licitum eſt. Appellatio verò in hoc caſu ſatis apparet iuſta: ſunt enim variæ opiniones, & reus vult amplecti probabilem opinionem, ſecundùm quam iudex ſuperior poteſt ferre ſententiam. Et hanc doctrinam exiſtimo eſſe veram, etiam quando opinio ſuperioris eſt minus probabilis, & minus communis eſſet. In quo minus conſequenter loquuntur recentiores aliqui dicentes iuſtam eſſe appellationem ad ſuperiorem, quando opinio illius, vel æquè probabilis, vel probabilior eſt, non tamen ſi ſit minus probabilis. Hæc tamen differentia mihi non probatur, quia ſi ſemel demus probabilem eſſe iudicis ſuperioris opinionem, concedendum eſt iuſtam fore ſententiam illius ſecundùm talem opinionem, Poterit ergo reus ad ſuperiorem appellare, vt ferat iuſtam ſententiam. Et idem exiſtimo licitum eſſe in aliis cauſis, quia cùm ſint diuerſæ opiniones probabiles, non eſt cur priuetur reus iure recurrendi ad ſuperiorem, vt iuſtam ferat ſententiam. In quo etiam minus conſequenter loquuntur quidam recentiores: fatentur enim in cauſa ſanguinis licitam eſſe appellationem, non tamen in aliis cauſis, ratio verò in his cauſis, etiam videtur habere locum. Ita Turrianus.

3. Ex quibus apparet contra Salonium, & Syluium *vbi ſupra*, & Malderum *in 2. 2. tract. 6. cap. 2. dub. 4.* non ſolùm in cauſis capitalibus, ſed in ciuilibus, licitum eſſe appellare, etiamſi iudex inferior ſententiam tulerit ſecundùm opinionem probabiliorem. Quam ſententiam Ioan. de la Cruz *loco citato* tenet tantùm in caſu, quo pars appellans ſit in poſſeſſione. Sed illam abſolutè in omnibus caſibus, tenendam eſſe puto, dummodo contraria opinio, pro qua appellatur, probabilis ſit.

4. Sed inſtabis dicendo, Iudex ſuperior ad quem appellatur, non poteſt iudicare ſecundùm opinionem probabilem, ergo illicita eſt appellatio. Probo maiorem; nam iudex tenetur iudicare ſecundùm opinionem probabiliorem, vt communis fert opinio, ſecundùm quam iam iudicauit iudex inferior. Ergo, &c. Reſpondeo, poſſe iudicem iudicare ſecundùm opinionem probabilem, relicta probabiliori, vt docent DD. quos citaui *in tract. de Parlamento, reſol. 10. & tract. de opin. probabili, reſol. 3* Ad alias verò rationes aduersùs noſtram ſententiam reſpondet Turrianus, lege illum, & non pigebit.

RESOL. XXIV.

An Aduocatus, probabiliori relicta, poſſit conſulere ſecundum opinionem probabilem, in cauſa ſanguinis, vel amiſſione omnium bonorum?

Et an in hoc caſu Aduocatus teneatur manifeſtare parti minorem probabilitatem ſuæ cauſæ, aliàs reſtituet ei expenſas, & damna? Ex part. 2. tract. 13. Reſ. 4.

§. 1. POſſe Aduocatum relicta probabiliori, ſequi minus probabilem opinionem, non ſolùm iuris, vt diximus de iudice in ſuperiori reſolutione, ſed etiam facti, docent omnes Doctores: ſed aduertunt in hoc caſu teneri manifeſtare parti minorem probabilitatem ſuæ cauſæ, aliàs reſtituet ei damna, & expenſas,

2. Difficultas igitur conſiſtit, an hoc procedat etiam in cauſa ſanguinis, vel amiſſionis omnium bonorum: nam negatiuam partem amplexi ſunt ex Neotericis, Ioan. de la Cruz *in directorio conſcientiæ, par. 1. prac. 8. a. 5. dub. 1. concl. 2.* Malderus *in p. 2. q. 19. a. 5. diſp. 86. aſſer. 8.* Martinez *in p. 2. to. 1. q. 19. a. 6. dub. 6. concl. 3.* & alij, quia in dubio melior eſt conditio poſſidentis rei, & in dubio fauendum eſt reo.

3. At his non obſtantibus, in praxi tutam, & probabiliorem contrariam ſententiam eſſe exiſtimo: quam præter Sanchez *in ſuusma, tom. 1. lib. 1. c. 9. num. 53.* & alios penes ipſum tuentur etiam Turrianus *in 2. 2. to. 2. quæſt. 71. art. 3.* Lorca *in p. 2. tom 1. diſt. 39. membr. 2.* Villalobos *in ſum. tom. 1. tract. 1. diffi. ult. 14. n. 5.* vbi ſic ait. [En qualquiera cauſa, aunque ſea in cauſa ſanguinis, es licito al Abogado tomar à ſu cargo la cauſa del actor, ſiendo prouable, aunque la del reo ſea mas prouable.] Ratio eſt, quia ſi cliens in hoc caſu poteſt iuſtè litigare. Ergo & Aduocatus illam cauſam poteſt patrocinari, cùm non imprudenter agat, vtpote quia ratione probabili ducitur. Dicendum igitur ſine trepidatione, poſſe Aduocatum ſecundùm opinionem probabilem patrocinari cauſam actoris, etiam in cauſa ſanguinis, aut honoris, vel de cauſa ciuili maximi momenti, vt de omnium bonorum poſſeſſione, &c.

RESOL. XXV.

An Aduocatus poſſit patrocinari cauſam Clientis minus probabilem, etiam ſi cognoſcat contrariam partis aduerſæ eſſe probabiliorem?

Et aduertitur, quod ſi conſilium petatur in ordine ad forum externum, ſeu contentioſum, Aduocatus non poteſt dare conſilium iuxta ſententiam minus receptam, niſi ſaltem id ipſum declaret.

Et docetur Iudicem poſſe iudicare ſecundum opinionem probabilem